

Utbildningsförvaltningen
Malin Kvist
0171-625803
malin.kvist@enkoping.se

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Yttrande till Utbildningsdepartementet över En modell för att mäta och belöna progression inom sfi (SOU 2022:17)

Förslag till beslut

Förslag till nämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden antar förvaltningens förslag till yttrande, daterat 2022-09-26, som sitt eget och överlämnar det till Utbildningsdepartementet.

Beskrivning av ärendet

I mars 2022 överlämnade Utredningen om sfi-peng till utbildningsanordnare slutbetänkandet "En modell för att mäta och belöna progression inom sfi" (SOU 2022:17) till regeringen. Av dir 2020:138 framgår att utredningens uppdrag har varit att utreda, utforma och föreslå hur en ersättning till utbildningsanordnare för kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) kan utformas baserat på uppnådda språkresultat.

Förslagen i utredningen är bland annat:

- Ett nytt bedömningsinstrument, som kan användas som progressionstest och läriverktyg, utvecklas
- Ett bedömningscentrum som ansvarar för framtagning och utveckling av bedömningsinstrument inrättas vid lämpligt lärosäte
- Huvudmannen ska ansvara för progressionstestet
- En mervärdesmodell
- En ersättningsmodell

Enköpings kommun har fått betänkandet på remiss. Då innehållet i remissen faller inom utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde så är det också utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden som lämnar kommunens yttrande till Utbildningsdepartementet. Yttrande över remissen ska lämnas till Utbildningsdepartementet senast den 24 oktober 2022.

Utbildningsförvaltningens bedömning

Förvaltningens förslag till yttrande finns i sin helhet i bilaga 1.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, Yttrande till Utbildningsdepartementet över En modell för att mäta och belöna progression inom sfi (SOU 2022:17), daterad 2022-09-26

Bilaga 1 – Förslag till yttrande till Utbildningsdepartementet över En modell för att mäta och belöna progression inom sfi (SOU 2022:17)

Remissen (SOU 2022:17) finns i sin helhet på regeringen.se

Linda Lindahl
Förvaltningschef
Enköpings kommun

Malin Kvist
Utredare
Enköpings kommun

Kopia till:
Utbildningsdepartementet

Utbildningsförvaltningen
Malin Kvist
0171-62 58 93
malin.kvist@enkoping.se

Utbildningsdepartementet

Yttrande till Utbildningsdepartementet över En modell för att mäta och belöna progression inom sfi (SOU 2022:17)

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden delar den problembild, gällande bristen på statistik för sfi, som beskrivs i utredningen. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden instämmer vidare i att det också, som det beskrivs, gör att det är svårt att följa upp likvärdighet och kvalitet för sfi-utbildningen. Införande av det mått som föreslås skulle förenkla för huvudmän att på ett likvärdigt sätt kunna följa upp och utvärdera utbildningens kvalitet och utifrån det skapa förutsättningar för utbildningen.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ställer sig dock frågande till att ersättningen, trots förklaringen om att den storlek på ersättning (sfi-peng) som föreslås skulle kunna ge en ökad rörelsemarginal på mellan 17–33 %, verkligen kommer att bidra för att motivera utbildningsanordnare till ökad progression för eleverna. Som beskrivs i utredningen finns ett inbyggt ekonomiskt incitament för kommuner, att elever ska gå vidare till studier eller arbete, när det gäller att ha god kvalitet i sfi-utbildningen. Detta inbyggda incitament borde vara gällande även när det handlar om att ställa krav på och följa kvalitet hos externa anordnare.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden vill påtala att även om det beskrivs att statsbidragets utformning ska göra att det är ett enkelt förfarande för utbildningsanordnare så kommer det till viss del kunna innebära ökad administration (och ökad kostnad). Detta dels genom rekviseringen dels genom de uppgifter som utbildningsanordnare som får bidrag ska vara skyldig att lämna till Skolverket för uppföljning och utvärdering. Sett till att statsbidraget enkelt beräknat utifrån de siffror som anges i utredningen skulle innebära 350 kr per elev så finns det, så klart beroende på mervärde och ranking, risk att ökade kostnader tar ut det bidrag utföraren får. Kommunen kommer rimligen också få en ökad kostnad i och med det ansvar i förslaget som åläggs kommunen avseende genomförande av progressionstest.

Avseende det lärverktyg som föreslås finnas kopplat till progressionstestet ser utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden att det, framför allt i en stor grupp där det kan vara svårt för läraren att hinna ge relevant återkoppling, skulle möjliggöra för varje elev att själv se vad eleven individuellt behöver arbeta mer med. Ett digitalt lärverktyg skulle också kunna bidra till att öka elevernas digitala kompetens. Vidare ser utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden att träningsmiljön (lärverktyget) också är en absolut nödvändighet för att det progressionstest som föreslås ska bli användbart. För många elever är en testsituation i sig försvårande, bland annat på grund av nervositet men också ovana vid sådana situationer. Att huvudman (kommunen) ska ansvara för att genomföra progressionstestet kan göra att det blir försvårande för vissa elever, som läser hos annan anordnare, då de kommer att få genomföra testet i en lokal som de inte är vana vid.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden anser att progressionstestet också skulle kunna bidra till att öka likvärdigheten och säkerställa att alla lärare arbetar mot samma mål. Den automatiserade bedömningen skulle kunna underlätta för lärare och ge en mer rättvis bedömning. Vissa frågetecken finns dock utifrån att bedömningen på den skriftliga delen många gånger handlar om tolkningar. Exempelvis om en elev försöker använda svårare grammatiska lösningar men inte fullt ut lyckas så kan det i sig visa på en progression och större språkförståelse.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden vill göra ett ytterligare medskick att det bör funderas vidare på om det är nödvändigt med två test, dels det nationella prov som finns idag, dels det nya progressionstest som föreslås. Att det ska genomföras två olika test kommer kräva mer resurser för verksamheten, resurser som kanske hade behövt nyttjas till annat.

Avslutningsvis ställer sig utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden positivt till att genomförandet kommer att bedrivas under en försöksperiod och att det efter försöksperioden kommer att göras en noggrann utvärdering.

Namn